

ארגון הסגל האקדמי הבכיר של אוניברסיטת תל אביב

17 אפריל 2006

לכבוד
חברי הועד המנהל
אוניברסיטת תל אביב

שלום רב,

הנדון: משבר הפנסיה התקציבית באוניברסיטת תל-אביב

בשם ארגון הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטת תל אביב, אני מתכבד לפנות אל כל אחד ואחת מכם, חברי הועד המנהל של אוניברסיטת תל-אביב, כדלקמן:

1. הארגון פתח בימים אלה במאבק ציבורי, משפטי וארגוני, על מנת לפתור את משבר הפנסיה התקציבית באוניברסיטת תל אביב.
2. מאבקנו בא על רקע החשש, המבוסס, שבדומה לגורלם של גימלאי "ביקור חולים" – יופסקו, או יקוצצו תשלומי הפנסיה התקציבית לגימלאי הסגל הבכיר באוניברסיטת תל אביב, ואנו נימצא עומדים מול שוקת שבורה.

רקע כללי

3. מאז תחילת שנות ה-2000, מצויות אוניברסיטאות המחקר בישראל בהן הייתה נהוגה פנסיה תקציבית (האוניברסיטה העברית, הטכניון, אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת חיפה) בהליכי מעבר מהסדרי פנסיה תקציבית להסדרי פנסיה צוברת. מטרת ההליך הוא שחברי סגל שהצטרפו או יצטרפו לאוניברסיטאות לאחר מועד המעבר, יבוטחו בפנסיה צוברת.
4. באוניברסיטת תל אביב מדובר בכ-1,500 חברי סגל אקדמי בכיר, הזכאים לפנסיה תקציבית, מתוכם, כ-500 גימלאים קיימים, וכ-1,000 גימלאים עתידיים. תשלומי הפנסיה שהם ושאריהם אמורים לקבל עתידים להמשך עד למחצית המאה.
5. לשם הבנת חומרת המצב, מובאים להלן מספר נתונים אקטואריים רלוונטיים:
 - 5.1. עלותה השנתית של הפנסיה התקציבית, עומדת כיום על כ-100 מליון ש"ח; היא עולה בהדרגה ותגיע לשיאה בשנות העשרים של המאה (אז היא עתידה לעמוד על כ-180 מליון ש"ח), לאחר מכן תרד בהדרגה עד אשר יסתיימו התשלומים לשארים של אחרון חברי הסגל הזכאים לפנסיה תקציבית, בערך במחצית המאה. סה"כ המחויבות האקטוארית מוערכת בכ-3 עד 4 מיליארד ש"ח.
 - 5.2. **אוניברסיטת תל אביב אינה מפרישה היום אף שקל אחד להבטחת הפנסיה התקציבית בעתיד.**
 - 5.3. מכך עולה, שמדובר בפצצה מתקתקת של ממש, שכן התקציב המדולדל והגרעוני של אוניברסיטת תל אביב, לא יוכל לעמוד במחויבות האקטוארית הזו כבר בקרוב, וכל חברי הסגל הזכאים לפנסיה, ימצאו את עצמם בפני שוקת שבורה, אחרי עשרות שנות עבודה במוסד.
6. מדובר, אם כן, במשבר פנסיה חמור, המאיים על קהילה של כ-1,500 גימלאים וגמלאים בעתיד, שפעלו עשרות שנים בחזית המדעית של ישראל.
7. לטעמנו, למשבר אחראים באופן ישיר - אוניברסיטת תל אביב, על גופיה המנהלים, וגם המדינה באמצעות הועדה לתכנון ולתקצוב במועצה להשכלה גבוהה (המכונה בפי כל: ות"ת). יש לזכור שלמעלה ממחצית מתקציב האוניברסיטה ממומן על ידי משרד האוצר באמצעות ות"ת.

ארגון הסגל האקדמי הבכיר של אוניברסיטת תל אביב

העדר תמיכה של הועדה לתכנון ותקצוב והעדר שיתוף פעולה מצד האוניברסיטה

8. תשלום הפנסיה התקציבית מהתקציב השוטף של האוניברסיטה, אינו נחלתה של אוניברסיטת תל אביב בלבד. זהו המצב בכל ארבעת האוניברסיטאות ה"תקציביות". אולם, לפי הידוע לנו, ות"ת הגיעה להסכם עם האוניברסיטה העברית בירושלים, להשתתפות קבועה של המדינה בכיסוי הפנסיה התקציבית עד לסיום המחויבויות, דבר שלא נעשה בכל הנוגע לאוניברסיטת תל אביב.
9. בנסיבות לא ידועות ושאינן יכולות להיות ענייניות או שוויוניות, הוחלט בות"ת ובמשרד האוצר לתמוך, באופן ניכר, משמעותי, וייחודי בתקציבה של האוניברסיטה העברית בירושלים, כך שהמשבר שם נמנע, והאוניברסיטה העברית תוכל, בעזרת התמיכה, לשלם את הפנסיה לגימלאיה. תמיכה כזו לא ניתנה באוניברסיטת תל אביב, וזה אחד הגורמים העיקריים להתפתחות המשבר בתל אביב.
10. אי השוויון גדול אף יותר, נוכח זאת שבאוניברסיטאות אחרות, גימלאי הפנסיה התקציבית אינם עומדים בפני משבר בעוצמה כמו בתל אביב, אם משום שלמוסדות עתודות כספיות גדולות יותר (כגון הטכניון), ואם משום שהמחויבות האקטוארית נמוכה יחסית והעתודות הקיימות גבוהות יותר יחסית לתל אביב (כגון באוניברסיטת חיפה).
11. עד היום, כל הניסיונות של ארגון הסגל הבכיר באוניברסיטת תל אביב, להגיע לפתרון המשבר עלו בתוהו. גם האוניברסיטה וגם ות"ת מתנערים מאחריותם, ולמרות חומרת המצב - מתייחסים בזלזול ובסחבת לפניית הארגון ובעיקר - מסרבים לחשוף בפני הארגון נתונים רלוונטיים.
12. בכך, לטעמנו, פועלים האוניברסיטה וות"ת שלא כדין ולא מאפשרים כל התקדמות לפתרון המשבר.

דרישות הארגון ממשרד האוצר ומות"ת

13. כעולה מן ההסדר שאליו הגיעו האוניברסיטה העברית וות"ת, הועדה לתכנון ולתקצוב במועצה להשכלה גבוהה מכירה במחויבות המדינה לתשלומי פנסיה במוסדות להשכלה גבוהה, שהיא משתתפת בתקציבם.
14. ארגון הסגל האקדמי הבכיר בתל אביב, דורש השתתפות דומה מצד המדינה גם בתשלומי הפנסיה של גימלאי אוניברסיטת תל אביב, שכן לא יעלה על הדעת שות"ת מפלה ביודעין את גימלאי אוניברסיטאות תל אביב, הטכניון וחיפה, מול אחותן שבירושלים.
15. עד היום, כל הניסיונות לקבל מות"ת את הנתונים המדוייקים על ההסכם לכיסוי הפנסיה של גימלאי האוניברסיטה העברית – עלו בתוהו.
16. בימים אלה, ובמקביל לפעילות מול הנהלת אוניברסיטת תל אביב, אנו פועלים באמצעים משפטיים ואחרים מול ות"ת לשם קבלת מידע רלוונטי, ולשם הפסקת אי השוויון הקיים כיום מול גימלאי האוניברסיטה העברית.

דרישותינו מאוניברסיטת תל אביב

17. אוניברסיטת תל אביב אחראית לתשלום הפנסיה של גימלאיה.
18. כאמור, האוניברסיטה אמורה לשלם את הפנסיה מתקציבה השוטף והיא אינה מקצה אף לא שקל אחד להבטחת התשלום בעתיד.
19. יתר על כן: האוניברסיטה שלחה ידה לקרן יעודה מצומצמת שהייתה מיועדת להבטחה, ולו חלקית, של תשלומי הפנסיה. מתוך כ-270 מיליון ש"ח שהיו בקרן היעודה בשנת 2001, נותרו בה היום רק כ-100 מיליון ש"ח. האוניברסיטה השתמשה בכספים אלו לכיסוי גרעונות שוטפים.
20. זאת ועוד: כפי שהובא לידיעתנו, אף תשלומים שהיתה אמורה לקבל האוניברסיטה מות"ת, לא הועברו בסופו של דבר, מסיבות שאינן ברורות לנו במלואן, בטענה של אי עמידת האוניברסיטה בתכנית ההבראה בה היא מצויה. בכך נגרמת פגיעה נוספת ביכולתה של האוניברסיטה לעמוד בתשלומי הפנסיה.

ארגון הסגל האקדמי הבכיר של אוניברסיטת תל אביב

21. יתר על כן, גם האוניברסיטה, בדומה לות"ת, מסרבת לדרישת הארגון להציג מסמכים ונתונים מוסמכים לגבי תקציבה, נכסיה ותכניותיה.
22. דרישותינו, כפי שהוצגו כבר לנשיא ולמנכ"ל אוניברסיטת תל אביב, וכפי שאנו דורשים היום מחברי הוועד המנהל של האוניברסיטה, הם כדלקמן:
- 22.1. לנהוג בשקיפות מלאה, ולהציג לארגון הסגל הבכיר הצגה מלאה של כל הנתונים הרלוונטיים לפתרון המשבר ובין היתר מצב פיננסי, התחייבויות, נכסים וכד'.
- 22.2. להפסיק לאלתר את משיכת הכספים מהקרן היעודה.
- 22.3. להתחיל בהפקדת כספים בקרן נוספת שתנוהל במשותף על ידינו ועל ידי הנהלת האוניברסיטה, שתיועד להבטחת הפנסיה התקציבית לגמלאים ולשאריהם.
- 22.4. לעמוד בחזית אחת מול ות"ת ומשרד האוצר על מנת להבטיח את הפנסיה התקציבית של חברי הסגל הבכיר באמצעות השתתפות המדינה וערבותה.
- 22.5. לשתף ולדווח באופן מלא לחבר הנאמנים של האוניברסיטה, שהוא המוסד העליון של האוניברסיטה, על היווצרות המשבר והדרכים המתוכננות לפתרוננו.
- 22.6. לקחת אחריות אישית, חוקית, ניהולית ומוסרית להיווצרות המשבר ולפתרונו.
23. עד היום, נהגה הנהלת האוניברסיטה באופן שלא הביא להתקדמות כלשהי לפתרון הסכסוך. התנהלות זו של האוניברסיטה חייבה את הארגון להכריז – בתמיכתה הגורפת של האסיפה הכללית של חברי הסגל האקדמי הבכיר, על סכסוך עבודה שנכנס לתוקפו כבר בסוף שנת 2005.
24. כיום, יש בידי הארגון כלים משפטיים וארגוניים חזקים וזמינים ע"מ לאכוף על אוניברסיטת תל אביב ועל גופיה המנהלים לפעול באופן נמרץ לפתרון המשבר, ואנו פונים אל כל אחד ואחת מכם, לפעול לאלתר ובאופן נמרץ לפתרון המשבר, בטרם נעשה בהם שימוש.
25. יובהר ויודגש, שאנו רואים גם בחברי הוועד המנהל אחראים באופן אישי לניהול התקציבי של האוניברסיטה, ולהתנהלות האוניברסיטה כלפי ארגון הסגל בכלל וכלפי גימלאיה הקיימים והעתידיים בפרט, ולא נהסס לאחוז באמצעים גם כנגדם, אם לא יבוא בהקדם פתרון למשבר הפנסיוני.

בברכת חג חירות שמח ושקט,

פרופ' ינון כהן

יו"ר הארגון